

Kelan etuudet ja muu sosiaaliturva

= Sosiaaliturva (SOTU) , joka on
eläkelaitosten , valtion, kunnan ja
muiden julkisten palvelujen kokonaisuus

Kansalaisen sosiaaliturva

- * Kaikki sosiaali – ja terveystalvelut ja niihin liittyvät tuet
- * Asiakkaan oikeuden:
 - neuvontaan
 - palvelutarpeen arviointiin
 - kirjallisiin suunnitelmiin
 - kirjallisiin päätöksiin
 - hyvään palveluun

Kansallinen sosiaaliturva: terveys, toimeentulo, hyvinvointi ja valitusoikeus

Mistä haetaan?

- * Kela
- * Kunnan : sosiaalihuolto ja terveydenhuolto
(perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido)
- * TE toimisto

- * Lisäksi : Vakuutusyhtiöt , kirkon diakoniatyö, järjestöt,
verotoimisto, Trafi...

Mistä saa tietoa?

- * www.suomi.fi/kansalaiselle
- * www.Kela.fi ja www.terveyskyla.fi ja oman asuinkunnan nettisivut
- * Järjestöjen sosiaaliturvaopas:
<https://sosiaaliturvaopas.fi>
- * Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry
- * EAPN-FIN (Euroopan köyhyyden vastainen verkosto Suomessa) Terveys- ja Köyhyys työryhmä

Kunnan terveystoimi ja asiakasmaksulaki 11§

- * Kunnallinen terveydenhuollon maksukatto, sen vuotuista kertymistä itse seurataan
- * Hoitoketjut, kotisairaanhoido, kuntouspalvelut, apuvälineet, potilasasiamiehen palvelut
- * Asiakasmaksulain maksuja voidaan alentaa tai jättää perimättä, jos maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä... (11§)

Asumisperusteinen sotu/ Kansainväliset tilanteet

- * Kansainväliset sos.turvasopimukset: EU ja Eta-sopimukset, Pohjoismainen sosiaaliturvasopimus ja ns. kahdenväliset sosiaaliturvasopimukset
- * Tilapäinen oleskelu alle 1v / muutto: ilmoitus Kelaan aina

Asiointi Kelasssa

- * www.kela.fi/asiointi
- * Puhelinpalvelu Huom! Tavallinen puhelinmaksu. Numerot muuttuvat loppuvuonna 2019. Tarkista numero verkosta www.kela.fi/puhelinpalvelu.
- * Ajanvaraus palvelupisteeseen joko verkossa tai puhelimitse.

KELAn myöntämät kortit

- * Kela kortti = todistus kuulumisesta Suomen sairausvakuutuksen piiriin.(henkilökortti sairausvakuutustiedoin ad 2017)
 - * Eurooppalainen sairaanhoitokortti
 - * Kansaneläkkeensaajan kortti alle 65v
 - * EU:N vammaiskortti 6/2018 alkaen.
- maksullinen, vapaaehtoinen kortti jolla voi osoittaa avun ja tuen tarpeen vapaa-ajan palveluissa

MITÄ KORVATAAN?

* Sairausvakuutuslain tarkoitus:

”Vakuutetun oikeus korvaukseen tarpeellisista sairauden hoidon aiheuttamista kustannuksista ja lyhytaikaisen työkyvyttömyyden sekä raskauden ja lapsenhoidon aiheuttamasta ansiomenetyksestä ”

Sairaskuluissa suorakorvaus tai hakemus

- SVL:ssa määritellään:** -omavastuun ylittävältä osalta
- siltä osin kuin tarpeettomia kustannuksia välttämällä, vakuutetun terveydentilaa vaarantamatta, olisi tullut maksamaan.
 - esim. tutkimuksen ja hoidon sekä lääkkeiden osalta ”tarpeellisuus” = lääkärin määräys/käypä hoito
 - STM vahvistaa taksat **yksityisesti tuotetulle** korvattavalle hoidolle (lp hl, suuhyg., psyk., ft., sh, eht, lab ja rtg tutk.)
 - Lääkkeiden korvattavuuden määrää hintalautakunta
 - Matkakorvaukset, (myös tarpeellisen saattajan/ muun hlön) ja yöpymisraha **sairauden tai kuntoutuksen** vuoksi

Matkakorvauksista

- * Lähin (terveyskeskus tai sairaala)
- * Yksityinen hoitopaikka, jos hoito on korvattavaa
- * Saattaja, jos välttämätön
- * Muu hlö, jos esim. kutsutaan elinluovutukseen
- * Lääkärin tai th:n amm.hlön lääkärin määräyksestä kotikäyntiin liittyvä matka
- * Erityisajoneuvo ja yöpymisraha, jos sairaus tai liikenneolosuhteet vaativat . Vain Kelataxi korvataan
- * ”Matkakatto ”v. 2019 / 300,00 €

Lääkekustannusten korvaamisesta

- * Alkuomavastuu kalenterivuodessa 50€, katto 572€ ja sen jlk 2,50€/lääke tai ostokerta
 - peruskorvaus 40%
 - alempi erityiskorvaus 65%
 - ylempi -"- 100%

- * Apteekki tarkistaa oikeudet Kelan kyselypalvelusta

Hakeminen sairaanhoitokorvauksissa

- * Verkossa (www.kela.fi/asiointi) tai toimistossa
- * Hakuaika **6kk** paitsi työterv. huollon korvauksissa, jossa korvausta voidaan vähentää myöhästymisestä johtuen...
- * Esim. matkakustannuksissa alle omavastuun jäävät matkat kerryttävät vuotuista matkakattoa , 300€, mutta haettava kesäkuun loppuun mennessä

Esimerkkejä ei-korvattavasta hoidosta

- * Esteettien kirurgia
- * Hammaskorut
- * Hierojan, naprapaatin , optikon jne. kustannukset tai omatoiminen kuntoutuslaitoshoito
- * Rokotukset (paitsi työterveyshuollossa jossain määrin)
- * Tarpeettomat kustannukset /esim matkakorvauksissa lentokonematkat
- * Yksityissairaaloiden laitosmaksut
- * Jne..

Työnantajan ja yrittäjän työterveyshuoltokustannusten korvaus

- * Työterveyshuoltolain ja sairausvakuutuslain mukaan.
- * Edellyttää sopimusta palveluntuottajasta,
- * Voi olla myös julkinen
- * Poikkeaa kansalaisen hakumenettelystä
- * Hakemusten käsittely on keskitetty

Päätös

- * Jos Svl:n muk. kustannukset on hylätty kokonaan tai osittain ja perustelut epäselvät, voi tarkistaa Kelan esim. puhelinpalvelusta asiaa
- * Ilmoittaa tyytymättömyytensä, esittää lisätietoa, jolloin päätös voidaan oikaista ellei, lähetetään **sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnalle (SOMLA)**
- * Jos edelleen hylätään, voi valittaa vakuutusoikeuteen
- * Korkeavastus , opintotuki ja koulumatkatuki , **opintotuen muutoksenhakulautakunnalle**
- * Kunnan toimeentulotuen ehkäisevän tai täydentävän toimeentulotuen osalta , **kunnan sosiaalilautakunnalle, hallinto-oikeuteen tai korkeimpaan hallinto-oikeuteen.**

Sairauspäiväraha

- * **Omavastuu aika :**

- sairastumispv+9 arkipäivää, työnantaja hakee, jos sairaus jatkuu
- Yel vakuutetulla 1 pv

- * **Hakuaika** 2kk

- * **Määrä:** verotuksessa vahvistettujen tai 6 kk työtulojen perusteella, **HUOM! Muutos perusteisiin 1.1.2020**

- Yel ja Myel vakuutuksen kuuluva viimeksi vahvistettu verotus
- työttömälle työttömyysturvan mukaan
- tulottomalle tai vähätuloiselle 27,86e/**arkipv** .

- * **Osasairauspäiväraha**, max. 120 pv siirryttäessä työkyvyttömänä kokoaikatyöstä osapäivätyöhön , jos se sopii työnantajalle.

Jos sairaus jatkuu

- * Ta ilmoittaa työterveyshuoltoon 30 p:n jlk
- * Kelassa selvitetään kuntoutustarve , kun svpr 60 pv (A-tod)
- * Vaaditaan työterveyslääkärin lausunto 90pv jlk B laus.
- * 150 pv:n jlk lähtee kirje, jossa saa tiedot kuntoutuksesta, osasvpr, kuntoutustuesta ja tk- eläkkeestä
- * 230 pv
- * Enintään 300pv, lähtee kirje tk-eläkkeen hakemisesta, ellei ole hakenut,
- * jonka jälkeen tulee olla vähintään vuosi työkykyinen , jotta saa uudestaan . Mutta voi kuitenkin saada 300 + 50 pv saman sairauden vuoksi, Jos on ollut yhtäjaksoisesti työssä 30 pv
- * **Kelan asiantuntijalääkäri ei myönnä eikä hylkää vaan esittää vakuutuslääketieteellisen arvion, onko selvityksissä riittävää näyttöä siitä, että sairaus estää hakijan työnteon**

Sairauspäivärahan laskukaava

Laskurit

- * Kelan sivuilta löytyy laskurit, miten saadaan **vuositulo** eri etuuksiin
- * Esim.
- * 11 943- 30 962€ 07x vuosityötulo :300
- * Yli 30 962€ 72,24+0,20x (vuositulo- 30 962):300

Kuntoutus

Lakisääteisiä;

- * Vajaakuntoisen ammatillinen kuntoutus
- * Alle 65 vuotiaan lääkinnällinen kuntoutus
- * Kuntoutuspsykoterapia
- * vajaakuntoisen nuoren (16-19) kuntoutus

- * Lisäksi harkinnanvaraista ammatillista ja lääkinnällistä vuosittaisen määrärahan turvin

Kuntoutuksen ajalta kuntoutusraha, osakuntoutusraha , mahdollisesti myös ylläpitokorvaus ja kuntoutusavustus

Erityishoitoraha

- * Ansionmenetykskorvaus, jos vanhempi osallistuu **vaikeasti sairaan** alle 16 vuotiaan lapsensa hoitoon tai kuntoutukseen sairaalassa
- * Ellei sairaus ole vaikea, voi saada vain alle 7 vuotiaan lapsen hoitoon osallistumisesta sairaalassa tai sairaalan poliklinikalla. Huom! Ei ennalta sovittu pkl käynti,
- * SV: asetuksessa määritelty vaikeat sairaudet: esim. vaikeat mielenterv. häiriöt

Vammais- ja hoitotuet

- * Alle 16 vuotiaan vammaistuki
- * 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- * Eläkettä saavan hoitotuki

- * Muut vammaisetuudet : vammaiskortti ja vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelu

Vuorottelukorvaus

- * Kokoaikatyö ja sovittava työnantajan kanssa
- * 100-180 kalenteripäivää!
- * 20vtyössä, josta saman työnantajan palveluksessa väh. 13kk
- * Yläikäraja. Kun vanhuuseläkkeen alaikärajan täyttymiseen on aikaa 3 vuotta tai vähemmän

Työkyvyttömyyseläke

- * Sv päiväraha-kausi tai kuntoutustuki ensin ja
- * Lääkärin B-lausunto eläkettä varten tai
- * Osatyökyvyttömyys mahdollisuus työeläkelaitoksilta

- * **Huom.** Samanasteinen sairaus voi aiheuttaa hyvinkin eriasteista työkyvyttömyyttä ,koska työkykyyn vaikuttavat myös muut kuin lääketieteelliset seikat , kuten, ikä, koulutus ammattitaito jne..

Työeläke/Vanhuuseläke

- * 65v täyttänyt kuuntelija kysyy, kun hänen ystävä oli kertonut, että kelasta voi hakea vanhuuseläkettä.
- * Hänellä on Varman työeläkekortti ja 25 v työuraa . Mikä on tuloraja, että voi hakea Kelalta vanhuuseläkettä?
- * **VASTAUS: ei makseta, jos henkilön eläketulot ovat v. 2019 vähintään**

yksinasuva 1299,88 €/kk

parisuhteessa 1157,71 €/kk

Muut tuet eläkkeensaajalle

- * Lapsikorotus
- * Eläkkeensaajan asumistuki
- * Eläkettä saavan hoitotuki
- * Rintamalisä ja ylim. Rintamalisä
- * Toimeentulotuki

Perhe-eläke Kelasta

- * Alle 65 v. leski (ei avopuoliso)
 - * Alle 18v lapsi
 - * Alle 21v opiskeleva lapsi
-
- * Kysy lisää palvelunumerosta 020 692 208!

Asumistuet

- * Yleinen asumistuki
- * Eläkkeensaajan asumistuki
- * Asumislisä opiskelijoille tai
- * Sotilasavustuksen asumisavustus

Toimeentulotuki

- * Perustoimeentulotuki Kelasta
- * Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki tarveharkinnan perusteella kunnasta.
- * Toimintaraha ja matkakorvaus kuntouttavaan työtoimintaan osallistumisesta kunnasta

Lisää etuuksia Kelasta

- * Perhe-etuudet
- * Työttömyys
- * Opintoetuudet

Pikaoppaat verkossa

Etuuksia kunnasta ...

- * **Omaishoidontuki**, kun hoidat iäkästä, vammaista tai sairasta läheistäsi 4 maksuluokkaa (399,91€-957,58€) verollinen
- * **Vammaispalvelulain mukaisia**; kuljetuspalvelut, palveluasumisen, henkilökohtainen apu, päivätoiminta, asunnon muutostyöt, asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet Lisäksi määrärahasidonnaisia palveluja ja tukitoimia

Kiitos mielenkiinnosta

- * Tuomarinohjeet sanoo: Mikä ei ole oikeus ja kohtuus, se ei voi olla lakikaan; sen kohtuuden tähden, joka laissa on, se hyväksytään.